

24.82x30.71	1	עמוד 78	ידיעות אשקלון	24/02/2012	30970978-3
מועצה אזורית חוף אשקלון - 64221					

מי זה מסלסל?

בחוף אשקלון חוגגים 60 שנה להתיישבות עולי תימן ■ דקלון, שלפני שנתיים חגג 60 שנים על הבמות, יבוא לסלסל את הערב

«» כינואר 1985 נכנסה ואן לבנה שעל צירה התנוסס הכיתוב "רכב אמנים" למחנה בזק, בסיס הטירוניס של חטיבת גולני הסמוך לג'ניז. מהרכב שעצר ליד אולם הכנסים של הבסיס ירדו, כמעט בצעד תימני, חברי להקת צלילי הכרם ונבלעו בתוך הבניין האפרפר. שעתים מאוחר יותר, כשחזרו כל הפלוגות משטחי האימונים שלהם וסיימו לאכול ארוחת ערב, נכנסו הטירוניס המותשים בשלשות המקובלות לתוך האולם, להופעה בלתי נשכחת שתיחרט בזכרונם למשך כל ימי חייהם.

עם צליל הגיטרה הראשון של בן מוש והסלסול המוכר כל כך של דקלון, טירונים גמורים מעייפות שכחו משברי ההליכה שריפדו כל חלקה טובה בכפות רגליהם, גירדו את שרידיה האחרונים של האנרגיה שנתורה בגופם לאחר עוד יום אימונים מפרך, כמו מטריבונות הבטון והחלו לענטז את המוזיקה ששמעו. באמצע ההופעה, בלהיט "חנה'לה התבלבלה" נשבר הדיסטאנס סופית ומפקדים חמורי סבר הצטרפו ורקדו גם הם לצד הטירוניס שלהם, שלא האמינו למראה עיניהם. כאותו ערב זה הסתיים מהר מדי, אבל בזכרונם של מי שהיו שם, זה יימשך לנצח. לפחות הקהל; לא האמנים, מתברר.

בראיון עם דקלון השבוע, בדרכו לחאפלה בים המלח, הוא טוען שאינו זוכר את ההופעה הזו. "בוא'נה", הוא צוחק, "30 שנה, לך תזכור, אתה יודע כמה הופעות עשיתי לפני כן ומאז, ועוד לפני חיילים? אלפים, אם לא יותר".

בזכרי ימים ימימה

היום, בדיעבד, אני יודע שההופעה ההיסטורית היא ב־1985 התחללה לאחר שצלילי הכרם כבר התפרקו מוזיקלית הלכה למעשה (אבל המשיכו להופיע בכל פעם שהתבקשו לעשות כן). האיטיזו היו תקופה של שינויים רבים במוזיקה הישראלית וסימנה תחילתו של גל שיהפוך לנחשול 20 שנה מאוחר יותר. אולם רווקא עם התחזקותה של המוזיקה המזרחית באמצע שנות ה־80, פעילותם המוקלטת של דקלון ובן מוש הצטמצמה. ב־1981, בפעם האחרונה תחת הכותרת צלילי הכרם, הוציאו דקלון ובן מוש את אלבומם האחרון, "יום שישי הגיע", ובו הציגו שחקן חיוקן, זמר חרש בנוסף לדקלון: בחדר תימני, מתולתל ואלמוני בשם חיים משה. האלבום, שיצא בחברת התקליטים "CBS" (שהקימה באותה תקופה אגף מיוחד למוזיקה מזרחית, בניהולו של אשר ראובני) כלל בעיקר שירים שכתבו והלחין אביהו מדינה, ביניהם "מנגינות", "יום שישי הגיע", "סוד המזלות", "הולך אדם הולך" ועוד. באופן סמלי, פתח באותה השנה חיים משה בקריירת סולו (בלהיט שהלחין לו בן מוש, "אהבת חיי") וסימן את סופה של להקת צלילי הכרם. דקלון ובן מוש המשיכו להיות פעילים מאוד גם לאחר פירוק ההרכב. הראשון – כזמר מצליח; השני – כגיטריסט וכבעל חברת הפקות מצליחה; ושניהם ביחד גם כזמר שמופיע בבסיסים, בחפלות ובכל מקום שמישהו מבקש (ומשלם להם) ומחדשים שירים בזכרם ימים ימימה. והנה, בשבוע הבא זה יקרה שוב, במועצה האזורית חוף אשקלון, אליה יגיע דקלון באירוע מיוחד לכבוד 60 שנה לעליית יהודי תימן והתיישבותם באזור. "זאת הפרנסה שלי", מספר דקלון בראיון מיוחד לקראת המופע שבבוע הבא, "אני חי מהופעות באירועים משפחתיים, באירועים של ארגוני צדקה. אני כבר לא מופיע יותר במועדונים ולא פותח קופות באולמות. אני מגיע לאן שמבקשים ממני: צפת, טבריה, קרית שמונה. זאת העבודה שלי. אני לא עובד ביום".

ואתה עדיין שר את חנה'לה התבלבלה?

"ברור! אתה רוצה שיהרגו אותי? אבל עכשיו התחזקתי ואני עושה בעיקר שירי קודש וכבר לא שר את השורה 'והיא עודנה בתולה'".

אז מה התחליף הכשר?

"עכשיו זה 'והיא עודנה תמימה'. כאשר התחזקתי קצת

דקלון. "ברור שאני עדיין שר חנה'לה התבלבלה! אתה רוצה שיהרגו אותי? אבל עכשיו התחזקתי ואני כבר לא שר 'והיא עודנה בתולה'. עכשיו זה 'והיא עודנה תמימה'"

המילים "יאללה יאללה יא בית ד"; שירים עממיים מרוקאיים (ביניהם "בזכרי ימים ימימה"); תימניים (ביניהם "איילת חן"); מסורתיים מזרחיים ("הביאני אל בית היין"); וגם אחד חדש יחסית, "חופשי ומאושר" של בועז שרעבי (שהיה להיט של אילן ואילנית). היועץ המוזיקלי לאלבום היה אביהו מדינה ובצילום הלהקה, שמופיע בעטיפה האחורית, נראית צלילי הכרם כלהקת קצב לכל דבר (עם תלבושת אחידה ונגן סקסופון, למרות שבאלבום לא השתתף סקסופוניסט. ככה זה, סקסופוניסטים תמיד מצטלמים מצוין).

השיר "חנה'לה התבלבלה" הפך להיט ענק ברדיו וסימן את תחילתה של "המהפכה המזרחית" במוזיקה הישראלית. הלהיט הביא איתו הצלחה חסרת תקדים לאלבום שנמכר בעשרות אלפי עותקים (בעיקר בקסטות, אבל לא רק). ההצלחה והתחרות עם צלילי העוד דירבנו את "האחים ראובני" להכות על הברזל בעודו חם, ותוך שנה מהוצאת האלבום הראשון (אוקטובר 1975) הם הוציאו ללהקה שני אלבומים נוספים. "זה עבר מצוין", אומר דקלון. "הופענו כמעט כל יום במועדונים, אבל עיקר העבודה היתה בחתונות. ב־1982, אחרי שצלילי הכרם התפרקה, התחיל גם עידן התקליטים בחתונות ואז התחלתי לצאת לבד עם פלייבק או רק אני וקלידן ובלתי להקה, עד היום בעצם".

זה לא פחיתות כבוד להופיע עם פלייבק? "לא הייתי אומר פחיתות כבוד. חייבים להתפרנס. ברור שזה שונה עם להקה, אבל אף אחד היום לא מוכן להשקיע במוזיקה חיה באירועים".

בשנת 2003, באירוע לציון נעילת חודש הזמר העברי, העניקה כנסת ישראל את מגן הכנסת לדקלון, שהצטרף לפרסים נוספים בהם זכה, בהם פרס אמנות לעם ופרס מפעל חיים של ארגון אשכולות.

בתשובה החלטתי שאני שר לכבודו, מה שנקרא. רק שירי קודש. וברוך השם, הולך טוב. יש ביקוש עצום לחומר הזה. רוב הזמרים ששרים שירי קודש הם אשכנזים. לתימנים יש את ציון גולן, אבל הוא שר רק תימנית. אני שר לכל העדות: לתימנים, לעיראקים, למרוקאים. הציבור צמא לזה".

רק אני והפלייבק שלי

דקלון (68) הוא כינויו של הזמר הישראלי יוסי לוי, שנולד וגדל בכרם התימנים בתל אביב. הוא החל את הקריירה שלו בשנות ה־50, בגיל שש, כאשר הופיע בתוכנית רדיו שבה שר שירים לשבת. סעדיה דמארי, איש קול ישראל ואחיה של שושנה דמארי, בא לבית הספר תלמוד תורה לתימנים וחיפש כישרונות צעירים. "הוא לקח אותי ועוד שני תלמידים", מספר דקלון, "היינו מקליטים ביום רביעי וביום שישי היינו שומעים את עצמנו ברדיו. הרגשתי כמו כוכב על". כנעה, הופיע באירועים שנערכו בבית ספרו ובשכונתו. הוא הפך לזמר האפלות וזכה לכינוי "דקלון" (מהמילה "רק") בשל היותו ילד רזה. בסוף שנות ה־60 הקים את להקת צלילי הכרם, ביחד עם הגיטריסט משה בן משה (הלא הוא בן מוש). השניים נהגו לעבוד בין מועדונים חמושים בגיטרה ובמגבר, כשהם רכובים על הווספה הישנה של דקלון (עם הצידוד, כמובן). וכמה טוב שדקלון היה רק) והרעידו לבבות, אך פיספסו מעט את הרכבת וראו את רמי דנוך ויהודה קיסר, הצמד שהוביל את להקת צלילי העוד (המתחרה המיתולוגית שהוקמה אחריהם), יוצאים לפנייהם בתקליט שכלל בדיוק את אותם שירים ששרה צלילי הכרם. "זאת היתה מלחמת עולם", אומר דקלון, "אבל זה נגמר, זה כבר ממש לא משנה היום".

"בזכרי ימים ימימה", אלבום הבכורה של צלילי הכרם, כלל שירים עבריים ישנים, ובראשם "חנה'לה התבלבלה" (למילותיו של נתן אלתרמן, שהפך משיר עממי חסידי, ללהיט ה"מזרחי" הגרול ביותר של שנות ה־70 וזכה לגרסת כיסוי מוכרת עם